

DÉLMAGYARORSZÁG

Előfizetési árak:

Zsész évre - - 360 K || Negyed évre - - 90 K
Félévre - - - 180 K || Egy hónapra - - 30 K
Egyes szám ára mindenütt 2 korona.

POLITIKAI NAPILAP.

Lapvezér:
nagyatádi Szabó István, földm. miniszter.
Főmunkatárs: Tankovits János, nemzeti képviselő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.
Telefon: 114. — Nyomda: 110.
Hirdetések milliméter árszámítással.

Új iskolai év

Megkezdődik tehát újra az iskolai év. Hangosak lesznek pár nap múlva az iskolák termei, kis és nagy diákok pihent agygal, friss energiával nyulnak a könyvek után, hogy tudásukat szaporítsák a maguk és a haza javára. A tanárok, tanítók megkezdik ideális munkájukat, a lélekesítő, nevelő munkát, amely a semmiből tudást alkot, szétszórja a tudományt, bevezeti annak labirintusába hallgatóit.

Bizonyára tudják a tanárok, tanítók, hogy nagy, hatalmas hivatás vár rájuk. A mai, az ő kezük alól kikerülő generáció képezi a közeljövő Magyarországot, tőlük függ annak jövője, boldogulása és a mai nemzedék még fennmaradó hibáinak és mulasztásainak helyrehozása, az integer Magyarország harcos katonáinak kiképzése.

Kettős feladat áll tehát előttük. Az első az, ami nagyon fontos, amelytől tágitani nem szabad. Ez pedig kulturfölényünk megóvása a körülvevő államokkal szemben. Egyedül ez az a kincsünk, amit nem tudtak elrabolni s amelynek erősítése vagy gyöngítése csak tőlünk függ. Addig, amíg kulturfölényünket megóvjuk, addig bizhatunk Nagymagyarország feltámadásában. Nem elég azonban ezt csak megóvni, hanem fejleszteni is kell, kirívóbbá tenni a különbséget emiatt kötelességünk. Igyekezzünk tehát eddigi szorgalmunkkal e feladatokat mindig szem előtt tartva munkálkodni, dolgozni, álljanak be Nagymagyarország irredenta harcosai közé.

A másik fontos feladat, amely szintén nem maradhat a másik mögött, minden egyes tanulóól sovinszta hazafit nevelni. Nem elég a tanárnak, tanítónak magyarnak lenni, hanem kell, hogy a diák is az legyen. Az utóbbi évek tanulságai azt bizonyítják, hogy csak a legvadabb, legsovinsztább nemzet számíthat életre. Az internacionalizmus és nacionalizmus erős harcából mind erőteljesebben a nacionalizmus kerül ki győztesként. A nemzetek közül tehát csak azé lehet a győzelmi palma, akinek fia nemzeti érzésben erősek. Ah ez különösen Csonkamagyarországra, amelyet a győzők fegyvereinek árnyékában kis, éhes patkányok szétszaggattak s a maguk dölyfösségében, tudatlanságában letiportnak, egyszerűs mindenkorra megsemmisítettnek véltnek.

Mutassuk meg, hogy nincs igazuk. Bizonyítsuk be a világnak, hogy a magyar tanítói kar munkája nyomán a magyar faji összetartás mindenre képes a haza, az ezeréves határok visszaszerzésének érdekében s addig, amíg egyetlen magyar él e földön, nem nyugszik bele az ország feldarabolásába. Nagymagyarország visszaszerzéséig se legyen más térkép az iskolákban, mint az, amelyen a Kárpátok a határ s ne akadjon a jövő Magyarországnak most még az iskola padjain ülő egy embere sem, aki a demarkációs vonalakat végleges határoknak ismerné el. A tanári, tanítói kar ilyen munkája után az csak maradjon meg rossz, de rövid álomnak, demarkációs vonalnak, de nem országhatárnak.

A szerbek ma újra megszállták Barcsot?

Bevonultak Belcsapusztára és elválták a vasut, telefon és táviró összeköttetést — A kaposvári vonat sem mehetett be Barcsra

Ha valóknak bizonyulnak alanti jelentéseink, akkor diplomáciai következményekben fontos események színhelye lett a Középrigóc és Barcs között fekvő Belcsapuszta. A vasutvonal ott kis részén jugoszláv területen visz át s itt a szerbek elválták a közlekedést, sőt ujabban érkezett jelentés szerint bevonultak Barcsra. Jelentéseink a következők:

Barcs, szept. 1.

A szerb katonaság kelet felől bevonult Barcsra.

Kaposvár, szept. 1.

(Saját tudósítónktól.)

Ma délelőtt szerb katonák bevonultak a Barcsból egy kilométerre keletre fekvő Belcsapusztára, megszállták a Pécs—Barcs és Kaposvár—Barcs-i vasutvonal kis részét, elválták a pécsi telefon- és táviróvezetékét. A Pécsről Barcs felé haladó vonatot feltartóztatták s nem engedték tovább. A Kaposvárról ma délután négy órakor induló vonat sem mehetett be Barcsra. Pécs és Barcs között nincs telefonösszeköttetés.

A délsomogyi megszállt falvak küzdelme

A kiszgazdapárt működését a szerbek teljesen megbénították — Lehetetlen volt az érintkezés — Meghiúsult a falusi őrségek szervezése — Betiltották a gyűlést — Szervezkedés új alapon

Szigetvár, aug. 31.

Hatalmas munka vár a nagyatádi Szabó István vezérlete alatt álló országos kiszgazdapárt somogy megyei szervezetére a szerb uralom alól felszabadult délsomogyi területen. A párt ott a megszállás előtt erős, szervezett volt, most azonban a szervezetnek csak egyes töredékei vannak meg.

A szigetvári járás kiszgazdapártjának elnöke, Kriszt Béla dr. a következőkben változta röviden a párt történetét a megszállás alatt:

— A szerbek 1918. novemberében történt bevonulása után a párt működése megbénult. Sem gyűlést, sem értekezletet, sem bármilyen összejövetelt nem tarthattunk. Egy ideig, amíg megjelent még Szigetváron a járási párt lapja, a „Földművelők Lapja” Király József szerkesztésében, addig ennek a révén érintkeztünk, de a kommunizmus kitérőrekor be kellett szüntetni bátorszavú harcosunkat, igazi védelmezőnket.

— A szerbek a falusi lakosságot eleinte nem bántották. Azonban miután Magyarországon proletárdiktatura lett, erőlyesen kezdtek fellépni a falu ellen. Minden lépésünket megakadályozták. Több ízben is megpróbáltuk a pártot összehívni, de sohasem sikerült, mert a szociálisták besúgták a szerbeknek és azok mindig megakadályozták.

— 1920. februárjában, amikor komoly formában beszéltek a kiűritésről, Pécsről kiindulva falusi őrségeket akartunk szervezni. Ez őrségeknek csupán csak az lett volna a céljuk, hogy a megszálló csapatok kivonulása után fenntartsák addig a rendet, amíg a magyar nemzeti hadsereg bevonul. Ez is csak terv maradt, mint ahogyan csak óhaj lett egyelőre a felszabadulás is.

— E sikertelen kísérlet után ez évi februárjáig a pártélet teljesen szünetelt. Csak itt-ott maradt meg a pártnak, a pártéletnek a nyoma.

— Februárban azonban a kiszgazdak már a szerbek folytonos zsarolásai miatt

nagyon elkeseredtek és nyiltan a szervezés szükségét hangoztatták. Ekkor újabb lépésre határoztuk el magunkat. Hogy a betolakodóaktól megtisztíthassuk a régi pártot s új alapokra fektethessük, újra megakartuk kezdeni a taggyűjtést. Hetilap kiadását is tervbe vettük, amely Szigetváron jelent volna meg „Kiszgazda” címmel. Összehívtuk a járási pártértekezletet, de nem tarthattuk meg, mert a szociálisták a szerbek segítségével újból megakadályozták. Gaál István szigetvári szerb szolgabírótól a következő irást kaptuk:

Szigetvári járás szolgabírájától.

562/921. sz.

A szigetvári járási és kerületi kiszgazdapártnak

Helyben.

A kormánybiztos főispán úr 431/921. sz. sürgönyi leirata alapján és rendelete, nemkülönben mai személyes beszélgetéseimkor nyert utasítás alapján a további intézkedésekig a fenti pártnak mindennemű gyűlést megtiltok, miézt is bejelentéseiket tudomásul véve, arra az engedélyt nem adhatom meg.

Ennek alapján felhívom a párt vezetőségét, hogy a fenti rendelet értelmében a gyűlést megtartani óvakodjék és az illetékes tagokat erről idejekorán értesítse, különben kénytelen lennék az ellen hatóságilag fellépni és felosztatni.

Szigetvár, 1921. március 2.

Gaál, szolgabíró.

— Még szerencse, hogy olyan ember volt a szolgabíró, mint Gaál István, különben nem szabadultunk volna meg ilyen könnyen.

— Ez volt a pártnak az utolsó nagyobb mozgalma. Azóta az emberek minden idejét a mezeti munkák elvégzése és a szerbek elleni védekezés foglalta le. Valóságos rettegésben éltek a falusi emberek. Nem tudták, melyik pillanatban viszik el a lovakat, tehénüket, gabonájukat, pénzüket.

— A szerbek kivonulása óta azonban a

régi párttagok sorában keresik az érintkezés fonálát és az a meggyőződés, hogy rövid idő múlva a pártnak olyan erős szervezete lesz, amilyen még nem volt. Ez pedig nagy szó, mert a hosszú megszállás előtt az összes pártok szervezetei között a mi pártunk volt a legerősebb. Szöllősy Ferenc.

Magyarország legelhanyagoltabb fürdőhelye

Életveszélyes a hévízi fürdő — Gyógyulás helyett vérmérgezés — Malmok bérlik a fürdő vizét

Héviz, aug. 30.

Hévizfürdő még augusztus utolsó napjaiban is tele van vendégekkel. Sajna, a maga nemében egyetlen fürdője Csonkamagyarországnak. (Hála Istennek, hogy újabban Harkány is felszabadult, de azt már csak jövőre élvezheti a szenvedő magyar.) Áldott hatású fürdő ez a Héviz! Tíz is elkelne belőle! Hiszen a reumatikus bajok száma — a szörnyű háborus megpróbáltatások következtében — módfelett megszaporodott. Alig van háborutviselt katona, akinek tagjaiban e bajnak nyomai ne maradtak volna. Meg is szállták a nyár folyamán a fürdőt úgy, hogy még a szentandrászi kanászházak is akadát nyaraló lakója.

Am a hévízi fürdővel is bebizonyul az, hogy az Isten legtöbb áldásával az emberek visszaélnék. Itt ugyan csak egy emberről van szó, a fürdőbérőről, erről a Csehországból idezakadt gyárossról, aki ugyancsak kihasználja Héviz áldott hatását és ember-társai nyomorúságát. Zsebre rakja a súlyos milliókat, ám a fürdőközönség érdekével egyáltalán nem törődik. Nem hiszem, hogy volna elhanyagoltabb fürdőhely nem Csonka-, de Nagymagyarországon, mint a hévízi fürdő.

Emlékezünk még a hetesi vendéglős szegény fiának elpusztulására. Azt hiszi valaki, hogy legalább ennek a gyászos esetnek hatása alatt történtek némi biztonsági intézkedések? Dehogy! Semmi! Rozoga, alig olvasható táblák állanak itt-ott a vízben, hogy azokon túlmenni „életveszélyes”. De bizony nemcsak a táblákon tul, hanem innen is nagyon sok helyen életveszélyes a fürdő, mert a víz oly mély, hogy magasabb férfinak is az állág ér. Itt-ott vannak ugyan korhadoszó léckorlátok, de jaj annak a szegény halandónak, aki ezekre van utalva, mert a rozsdás szegek 1—2—5 cm.-re kimeredeznek a korhadt lécekből. Egy fürdőzőnek éppen tegnap orvosi segílyt kellett igénybe venni egy ilyen veszedelmes karcolás miatt. Igazán az Isten őrzi a fürdőzőket, hogy nagyobb bajok, szerencsétlenségek gyakrabban nem történnek.

S miért ilyen magas a víz. holott a gyógyító erő a finom iszapban rejlik? Azért, mert Reischl ur, a bérőr, a fürdő vizeit malmoknak adta bérbe, azok duzzasztják a vizet a maguk céljaira. Ime, így szolgálja a milliárdos bérőr a fürdővendégek érdekeit!

De hát hol van a hatóság? — ez a kérdés lebeg majd minden fürdőző ajkán. Elvégre ez a fürdő közkinccs, ennek ápolása tehát elsőrendű közérdek. A hatóságoknak itt nemcsak joga, hanem kötelessége, hogy az elhanyagolt fürdő vezetésébe beleavatkozzanak. Fürdőbiztosok kinevezéséről olvastam a nyár elején. Nem tudom, van-e Héviznek is ilyen fürdőbiztos, de ha van, megérdemli, hogy kötelességmulasztásért a legerélyesebben felelősségre vonják. S ha van az államnak — minthogy van — kiszajátítási joga birtokpolitikai s egyéb célokra, úgy kell, hogy legyen kizajátítási joga a szenvedő állampolgárok egészsége érdekében.

E. Sz. D.

A pápa Őszentsége élénk érdeklődéssel figyeli a magyar eseményeket

Pietro Deminiani pápai nuncius nyilatkozata a „Délmagyarország”-nak — A pápa meglátta, hogy befolyását érvényesíti Magyarország érdekében — A nyugat-magyarországi események a keresztény öntudat diadalra jutását jelentik — Magyarország kiheveri az eddigi csapásokat

A sok antantdiplomata után ma este papi ember utazott Kaposváron keresztül, Pietro Dominiani pápai nuncius, aki Baranyából Kaposváron és Nyugatmagyarországon keresztül különös megbízatással Bécsbe utazik. Az ősz főpap fogadta a Délmagyarország munkatársát és előtte a következőket mondotta:

— Őszentsége élénk érdeklődéssel figyeli a magyar eseményeket és igaz, mély részvétet érez Magyarország iránt, amely nem érdemelte meg azt a sok szenvedést, amelyet a szövetségesek és szomszédai rámerltek. Őszentsége nemrég a magyar követ előtt is kifejezést adott ennek a rokonszenvenek és megígérte, hogy ez ügyben befolyását érvényesíti.

— Magyarországot a trianoni békeszerződés halálra ítélte. Ha azonban a nép vallásos és józan gondolkodása felülkerekedik a felforgató törekvéseknek, Magyarország okvetlenül győztesen kerül ki ebből a pusztulásból, mert olyan erősen államiás állam önkényesen nem gyilkolható meg.

— Látjuk a nyugatmagyarországi eseményekből a keresztény öntudatnak dicsőségre jutását, látjuk, hogy ha a keresztény öntudat feltámad, Magyarország is feltámad. Nyugatmagyarországon Magyarországon, ha nem is a hivatalos Magyarország, megmutatja, hogy érvényt tud magának szerezni és hogy ezt minden körülmények között meg is szerzi.

— Hiába irnak az antant lapok akárműt, Magyarország a keresztény szellem feltámadásával diadalra jut, hiába minden erőszakos lépés, Magyarország kiheveri az eddigi csapásokat és boldog, békés, egészséges állami életbe kezdhet.

— A pápa Őszentsége Magyarország munkáját minden befolyásával támogatja, csak arra vigyázzanak, hogy Őszentsége ne csalódjék a magyarokban, mint már annyi nemzetben volt kénytelen csalódnia.

Szenzációs a színház idei programja

Baróthy József művészeti igazgató, főrendező nyilatkozata — Megmutatja a budapesti közönségnek, hogy a vidék is elbir eredeti, klasszikus darabokat

Pár nap múlva megnyílik a színház, hogy ismét a tiszta művészet szolgálatába álljon és hogy becsületes, jó munkával a várost az ország első színházi városává emelje. Az idei programra vonatkozóan Baróthy József művészeti igazgató, főrendező a következőket mondotta:

— A főszűlyt az idén is a klasszikusokra fektetjük, mert tavaly is bebizonyosodott az, hogy csak a komoly, értékes irodalmat fogadja a közönség szívesen. A drámai újdonságok közül ki kell emelni Ibsen Peer Gyntjét, Grieg kísézőzenéjével, mert a drámákkal együtt a klasszikus zeneművészet remekeit is be akarjuk mutatni. Így Schumann kísézőzenéjével előadásra kerül Lord Byron Manfrédje, amely hatalmas, látványos, Ember tragédiája-szerű darab, amelyet először itt játszunk Magyarországon. Ugyancsak mi mutatjuk be először Puskin gyönyörű drámáját, a „Boris Godunow”-ot (Baróthy József és Tyrnauer István fordításában). Tolsztojtól „A sötétség országát” és Mendelsohn zenéjével „A szentivánéji álmot”, amelynek előadását már tavalyra terveztem, amely előadási ötletet az idén két budapesti színház is átvette. Sorra kerül még a „Föld szelleme” (Wedekind), „Ha mi holtak feltámadunk” (Ibsen), Haramiák (Schiller), Mária Magdolna (Hebbel), Oedipus király (Sophokles), Kean, a világhírű színész története (Dumas), Talizmán című ötfelvonásos meséjének (Fulda), Proletárok, Rang és mód, Csikós, Aranyember, Déryné ifjasszony, Pygmalion, Kapitány (Shaw), Császár és komédiás. Az operettek közül elsősorban a Kis kadett, Tündérszerzem, Offenbach, A puszták királya, Kék mazur, Tündérek cselédje stb.

— Igyekszem a decentralizációt ott folytatni, ahol tavaly megkezdtem, megmutatni a budapesti közönségnek, hogy a vidék is elbir eredeti, klasszikus bemutatókat.

Az új villanytelep alapító értekezlete

Szopkó István polgármester-helyettes nyilatkozata — Husz millióba kerülne az üzögi áram idevezetése

Egyre jobban halad a kaposvári villanytelep ügye a megvalósulás felé. Ma délután alapítói értekezlet volt, amelyen megbeszéltek azt a listát, amelynek alapján a vasárnap délelőtt 11 órakor összeülő alakuló közgyűlés megválasztja az igazgatóságot.

Az értekezlet után dr. Szopkó István polgármester a pécsi uti eredményéről a következőket mondotta:

— Czanyó László igazgatóval és Rózsa Jánossal utaztunk Pécsre, hogy az Üzögi Villamosművek vezetőségével tárgyaljunk és esetleg szerződést kössünk a hajtóenergiának Üzögről Kaposvárra való vezetésére tárgyában. A tárgyalásokat a vállalat igazgatójának távollétében Moticska h. igazgatóval folytattuk le. A telep felszerelése a legmodernebb, az építkezések állandóan folyamatban vannak, nemsokára 20.000 lóerő áll rendelkezésére. Az ajánlat, amit a vállalat tett, igen kedvező, az itteni 20 koronás árral szemben 6 koronáért kínálja az áramot.

Nehézséget csak az okoz, hogy a hálózat kiépítése hatalmas összegbe kerül, amit sem a város, sem a társaság nem vállalhat. A hálózat kiépítéséhez 30 millió kellene, amely összegnek előteremtése ma szinte lehetetlen. Így a kezdetben eredménytelen kecsgető tárgyalások holtpontra jutottak.

Tőzsde

Budapesti jegyzések: Kereskedelmi Bank 6675, Magyar Hitel 1570, Angol-Magyar Bank 720, Gizella 1625, Beocsini 5300, Ált. Köszén 6250, Déli vasut 1190. Valutazárlat: Napoleon d'or 1305, Angol font 1485, dollár 397, francia frank 3135, márka 462, lira 174, osztrák korona 36³/₄, ubel 42¹/₂, lei 480, szokol 475, svájci frank 6825, koronadinár 845, lengyel márka 15, bécsi kifizetés 36³/₄, ezüst korona 17¹/₄. — Esti mágnforgalom: dollár 392, márka 453, lei 473, szokol 470, bécsi kifizetés 35⁷/₈.

Zürichben zárlatkor a magyar korona 1.50, az osztrák korona 0.60 volt.

A Kert-Szinpad előadásai szept. 1-től pont 1¹/₂ 9-kor kezdődnek

Nyugatmagyarország végleges sorsa még nem dönt el

A magyar katonaság bevonult a csendőrségünk által megszállva tartott zónába

Sopron. (M. T. I.) Sigray Antal gróf, Nyugatmagyarország főköormánybiztosa hivatalosan jelenti, hogy a soproni szövetségközi katonai bizottság előzetes tudtával a magyar katonaság honvédelmi osztága tegnap este 8 órakor a csendőrségünk által ideiglenesen megszállva tartott zónába ismét bevonult, hogy a csendőrségnek az idegen elemek eltávolítása iránti munkájában segítszen.

Sopron. (M. T. I.) A beérkezett hírek szerint az osztrák csendőrség Moson és Sopron vármegyéiben az A) vonalat mindenütt elérte, Vasvármegyébe eddig újból nem hatoltak be. Sopron és Moson vármegyébe bevonult osztrák csendőrségnek az egyes járvakba való szétosztása egyelőre még kétséges, mert a lakosság velük szemben ke-

vésbé barátságos magatartást tanusít. Az osztrák csendőrség Kismartonban éjjel az Eszterházy-várba húzódik be és gépfegyverekkel sáncolja el magát, őrizetlenül hagyva az egész várost azzal a kijelentéssel, hogy vigyázzon magára a város, ahogyan tud. Az osztrákok által megszállott területen épen ezért a lopások és rablások gyakoriak.

Sopron. (M. T. I.) Az osztrákok az általuk megszállott területen elfogott tuzsok egy részét most Kismartonban elbocsájtották. Ennek ellenében magyar részről szabaddá helyezték 16 osztrák csendőrt, kik Rábafüzesen a trianoni békeszerződés megállapított határát átlépték és ezért a csendőrség által lefegyverezettek.

NAPI HIREK

Hat oldal a Délmagyarországnak.

Már napok óta állandóan hat oldalon jelenik meg a *Délmagyarország*, hogy a mai fontos bel- és külpolitikai, valamint a megyében történt eseményekről olvasóit pontosan tájékoztathassa. Örömmel jelenthetjük, hogy előfizetőtáborunk hatalmas arányu emelkedése lehetővé tette számunkra, hogy ezután is hétköznapon 6, vasár- és ünnepnapon állandóan 8 oldalon jelenhessünk meg. Olvasóink támogatását a nap-táron kívül még azzal is honorálni akarjuk, hogy dacára a még mindig magas papírárának, a lap előfizetési árát nem emeljük fel, ezután is a negyedévi 90, egy hónapi 30 korona lesz, a példányonként vásárlók pedig 2 koronáért kapják. Mindezekért nem kérünk más cserébe, mint olyan ragaszkodást, lapunk irányában, mint amilyent eddig tapasztaltunk.

Szerkesztőségünköl. Lapunk fellelős szerkesztője a felszabadult területekről visszaérkezett és a mai nappal újból átvette a lap szerkesztését.

A Széchenyi Társaskör holnap este a rendes időben választmányi ülést tart.

Nincs üres lakás Pécsen. A főkörmánybiztos legújabb rendelete értelmében Pécsen és környékén semmiféle menekült el nem helyezhető, mert a legutolsó hely is megtelt s így nincs módjában az újabban érkezőknek lakást adni.

Megnyílik az Uránia-mozi is. Magyar és Társai hadirokkantak mozgófényképszínházában kopog a kalapács, serceg a fűrész, hatalmas erővel folyik a munka, amely a holnapi napon már be is fejeződik és a hosszú, nagy átalakítások után szombaton 16 (délután 4) órakor megnyílnak kapui és Mark Twain-nak „Koldus és királyfi” című regényének történetét varázsolja élénk. A kezdet jó, hisszük, a folytatás is hasonló lesz.

Épül a Hangya. Lázás, szorgoskodó munka folyik a Hangyának a Baross-utcában leégett raktárai körül. A leégett épületeken munkások sűrögnek, hatalmas iramban épül fel a tűz pusztítása folytán megsemmisült raktár, amely szebb, nagyobb lesz, mint volt. Valószínű, hogy pár hét múlva a munka befejeződik.

Szinielőadás a Munkásotthon költségeinek fedezésére.

A kaposvári munkásság, Somogyvármegye Kulturháza Felügyelő Bizottsága, az Iparkamara, Somogyvármegye Ipari és Kereskedelmi Felügyelő Bizottságának védnöksége alatt f. évi szeptember hó 4-én, vasárnap 20 (este 8) órakor a Városi Színházban jótékony célú előadást rendez, amelynek jövedelmét a Kulturházban elhelyezendő Munkásotthon fenntartási költségeinek a fedezésére fordítják. Szinre kerül a *Piros bugyelláris*. E szociális jóléti intézmény létesítésére irányuló törekvés támogatására felhívjuk közönségünk figyelmét. *Tallian Andor*, elnök, *Ódor Gyula*, előadó.

Aszfaltozzák az Esterházy-utcát.

A mai napon a kocsiforgalom elől elzárták az Esterházy-utcát s annyi vita, vajadás után megkezdtek a földmérését és a földmunkát, amelyek valószínűen tíz nap alatt készen lesznek s annak befejeztével megkezdik az aszfaltozást s a por birodalmában annak hatalma ez utcával korlátozódik.

Bucsu Kaposvártól. Ma este bucsuzott a Kert-Színpad színpadán a kaposvári közönségtől *Kende Mária* és *Vajdaffy József*, akik annyi igaz, meleg siker részeseivé lettek nálunk. A közönség melegen ünnepelte a távozókat. Elbucsuzott azonkívül a kabarének egy hosszú idő óta agilis és tehetséges karmestere, *Eberhardt Jenő* is, aki nemrég egy finom chansonjával aratott nagy sikert. Mindhármuk távozását az egész kaposvári színházszerető közönség nagyon fájlatja.

Az üvegház. Ezzel a címmel jelent meg a Kaposvárról elszármazott *Fóthy János*nak csinos kiállítási verseskönyve, amely a fővárosi irodalmi körökben nagy szenzációt keltett. A kötet erőteljes, fiatal tehetség megnyilatkozása, tőle, mint amit a tucatirodalom produkál. A kötethez *Babits Mihály* írt előszót.

Szülők figyelmébe. Az iskolaév kezdetével 5—10 havi torna-, vivó- és gyógy-gimnasztikai-tanfolyamot nyitok gyermekek és mindkét nembeli ifjúság részére. Azonfelül felnőttek részére is nyitok torna- és vivó-kurzust. Szíves érdeklődőket János-utca 20. sz. alatt 12—13 óra (12—1) közt fogadok. *Geszti Ágoston*, főgimn. tornatanár és okl. vivómester.

Budapest—Kaposvár között új vonat indul. A mai naptól fogva Budapest és Kaposvár között új vonatpárt állítottak be. Az 1014. sz. vonat érkezik Kaposvárra 23 óra 43 perckor, az 1913. sz. vonat indul Budapestre 3 óra 04 perckor. A vonatok vasárnap is közlekednek.

Nagy siker a Kert-Színpadon. Nagyon sok taps kísérette a Kert-Színpad ma esti bemutatóját, amelyen igen meleg sikerrel lépett fel *Bachlanoff* orosz táncosnő, *Major Ilonka* előadóművésznő, *Vidos Jenő* kómikus. A *Mesalliance* című pompás kis bohózat is megérdemelt sikert aratott.

Méhészeti könyvek. Most jelent meg *Boczonádi Méhészete* kiadásában a „Kasos méhészkedés keretes gyámolokkal” 57 lapra terjedő kisebb méhészeti munka, amely, mint a címe is mutatja, az egyszerű parasztkasokkal való helyes és jövedelmező méhészkedést tárgyalja, miért is a kisgazda-méhészek vehetik annak leginkább hasznát. Ára 30 korona. — Méhészeknek ajánlható mű: „Méhék élete” III. bővített kiadás, három kötetben. Írta: *id. Boczonádi Szabó Imre*. I. kötet: *Általános alapismeretek*. 300 lap, 72 szövegábrával, ára 150 korona. Kiadja *Boczonádi Méhészete, Ujpest* (Széchenyi-u. 7.). II. kötet: *Lakás*. III. kötet: *Kezelés*, sajtó alatt. Megrendelhetők a „Méhészet” kiadóhivatalában, Ujpest, Széchenyi-u. 7. sz. s az összes könyvkereskedésekben.

Betörés nappal. Nagy József kaposvári lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ma délelőtt lakásába behatolt és onnan körülbelül 10.000 korona értékű férfiruhát elloptott. A nyomozás erélyesen megindult.

Megnyílik a zeneiskola. A zeneiskola a Kath. Körben szeptember elsejével a II. évfolyamát nyitja meg. Tanszakok: zongora, harmónium, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, fa- és rézfúvós hangszerek; továbbá magánének, zeneelmélet, összhangzattan, kamarazene és zenekari összejáték. Beiratkozás naponta délután 5—7 óráig a Kath. Kör emeleti nagytermében. Felöltetnek külön esti tanfolyam. Mérsékelt tandíj. *Fleinig Alajos* karnagy, zenetanár.

Budapest—Kaposváron. Budapesti szellem érkezik Kaposvárra egy új mulatóban, ahol az éjszakai életben közismert *Roby*, aki többek között a Madách-színháznak is igazgatója volt, tölti be a mixer szerepét. Az új mulató az egyik előkelő helyiséget veszi bérbe és amint halljuk, 15-én nyílik meg egész modern, pesti mintára.

Budapesti marha és sertésplac. *Marhaplac.* Felhajtás: nagymarha 170, eladás 152; növendékmarha 12, eladás 9; borjú 188, eladás 153; birka 48, eladás 24. Vásár lanya. *Sertésplac.* Felhajtás 850 db. Eladás egy tételben 48 db. volt. A vásár üzletelen és vontatott volt a forgalmi adóra való tekintettel. A forgalmi adó egy vagon sertés után 40—65.000 korona. Könyű sertés eikelt 98—104 koronáig, zsir 160—164, szalonna 136—140, sertésbőr 78—78, levágott sertés 121—128.

x Forgalmi-adó kimutatási **pénztár-könyv** kapható *Szabó Lipót* könyvkereskedésében Kaposvár, Korona-utca 1. Telefon: 101.

Somogyvármegye legnagyobb ékszer, óra és látszer áruháza

Dusan felszerelt raktár mindenféle arany és ezüst, zseb-, valamint inga és ébresztő órákból, ugy arany, ezüst és brilláns ékszerekből. — Nagy órajavító műhely. — Javításokért jótállás. — Ékszerátalakítások és javítások: Tört aranyból ékszerek készítése. Tört arany vétele legmagasabb napi áron.

CSAJÁGHY ANTAL KAPOSVÁR, KORONA-UTCA 5. SZÁM.

x **Kisgazdák figyelmébe!** Érkezett la kocsikenőcsöm, bécsujhelyi márka, mely 5 éve már nem volt, só, petroleum mérsékelt árban. *Veszek mézet és mákot minden mennyiségben napi áron, csemege szállít vennék naponkénti átvételre. Jellinek Miksa.*

x **Hegedűtanfolyam.** A t. szülők tudomására adom, hogy Ezredév utca 15. sz. alatt kezdők és haladók részére zeneakadémiai módszer szerint hegedűtanfolyamot tartok. Magánoktatást elvállalok és kívánatra vizsgákra is előkészítek. Beiratkozni lehet ugyanott d. u. 2-4-ig és a Harmonia zeneműkereskedésben, Fő-u. 4. Gyenes Izsó zenetanár.

— **Értesítés.** A katonai jóléti szövetekezt értesíti tagjait, hogy friss mecseki teavaj és pécsi trappistasajt kapható.

x **Benedek László** hirdetési irodája Fő-utca 40. szám, a mai naptól kezdve ugy helyi, mint vidéki, valamint fővárosi lapok részére hirdetéseket felvesz és előfizetéseket elfogad.

Főszerkesztő: **Dr. Neubauer Ferenc.**
Felelős szerkesztő: **Szöllősy Ferenc.**

Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R.-T.
Igazgató: **Soós János.**

Mindenkinek saját érdeke,

mielőtt bevásárlásait eszközli, megtekinteni

Roth Rezső
rövid és szövött áru üzletét
Széchenyi-tér 10-ik szám,
ahol mindenki jó árut olcsó pénzért vásárolhat.

Araim a következők:

iskolákba és intézetekbe be-
iratkozó gyermekek ré-
szére jó minőségű patent
h a r i s n y a minden szín-
ben párja ————— K 25-60

Női harisnya kötött, fekete
és barna ————— K 25

Férfi kötött sokni minden színben párja K 23

Férfi soknik kockás, csikos, nyilas „ K 35-60

Női harisnya muszlin, fehér, fekete, pezsgő
szürke, barna színekben ————— K 40-60

Selyem muszlin és selyem fátyol harisnya
minden színben ————— K 70-120

Munkás és fehér mintázott zsebkendők
darabja ————— K 25-35

Fehér himzett zsebkendők nagy választékban

Munkás- és turista ingek ————— K 120-180

Férfi alsó nadrágok komisz és köpper K 110-180

Férfi divat ingek selyem elővel, gallérral
és gallér nélkül ————— K 280-320

Gyermek ruhácska karton és pamut
delein, izlés és színekben ————— K 90-130

Mosó női egész kötény minden színben K 100-150

Mosó félkötény ————— K 90-130

Kenyér ruhák többféle minőségben K 40-50-60

Törölköző kendők nagy választékban

Fehér dísz kötények fél és egészben — K 90-150

Női glóth kötény ————— K 160-200

Gyermek mosó és glóth kötény szép kivitelben
nadrágtartók nagy választékban

férfi, gyermek és női téli trikó állandó raktára

400 yardos gép cérna ————— K 18

1000 yardos férc pamut ————— K 20

Radió terpentines cipő krém ————— K 10

38 dkg-os óriási Fedák cipő krém — K 20

Lurior cipő krém viasz ————— K 6

Sanremó mosdó szappan ————— K 8

Liliom mosdó szappan ————— K 15

Arany rózsza szappan ————— K 20

Borotva szappan ————— K 10

Továbbá a következő cikkek közül olcsó és nagy választék szallag, csipke, himzés, horgoló cérna, pamutok, szabó kellékek, kések, evő eszközök, hosszú párna, gyermek pice paplan, keresztelőkészlet, kefe árúk nagyban és kicsinyben. Adójeggyel ellátott cigarettá papirok, Savoy hüvely állandó raktáron. 499

SZÜCSÁRUHÁZ

Kaposvár, Zárda-u. 1.

Elvállal minden-e szak-
mába vágó javításokat és
alakításokat, raktáron tart
női szörme kabátokat és
garnitúrákat, fekete és barna
bőr kabátokat szörme bélés-
sel. Ajánl magyar szabók-
nak gallérokat, kalaposok-
nak sapkákat nagyban.

Figyelem
a
címre!

Urhölgyek és
és urak b.

figyelmükbe ajánlom dusan felszerelt angol és
német gyártmányú elsőrendű cipőraktáramat.

**Nagy választék az őszi
idényre barna és fekete, ba-
garia uri- és női cipőkben.**

Gyermekcipőkben a legfinomabb Godje árut
tartom, saját érdekemben cselekszik mindenki,
aki egy próba rendelést tesz, míg a készlet
tart s minden pár cipőért felelősséget vállalok.

Mérték utáni rendelések a legfinomabb kivitelben.

KOLLER FERENC cipőüzlete **KAPOSVÁR,**
Korona-utca 14. sz. 495

FIGYELEM! Butorok! FIGYELEM!

Budapesti üzletem kiárúsítása,

amíg a készlet tart:

Keményfa hálószobák 12,000 kor.-tól,

Dió ebédlők 12,000 koronától,

Köris-, citrom-, mahagóni-hálószobák,

íróasztalok **minden elfogadható
árban eladatnak.**

Fehér Mór butorkereskedő
Kaposvár, Fő-utca 25.

A KÖVETKEZŐ FORRÁSVIZEK ÉRKEZTEK:

Szalvátor, Luhy, Margit, Pa-
rádi kénés, Parádi arzén,
Karlsbadi Malom és Sprun-
del, Igmándi, Hunyadi János

Molnár László
fűszer- és csomago-kereskedés
Kaposvár,
a vasuti raktárnál.

Tűzifát

prima bükk hasábot és vágott fát is
szállít azonnalra waggon tételekben,
elvámolva francó magyar határ állomás.

„Croatia“ Holzindustrie Aktien Ges-
ellschaft Zagreb, Zrinjevac 17.

Telefon: 1-57. Sürgőnycim: Lignum.
510

Szabó Gergely

termény, valamint
mezőgazdasági és
háztartási eszközök
kereskedése.

Telefon: 120. Üzlethelyiség és terményiroda
Erzsébet-ut 8. szám.

Mezőgazdasági gép- és terményraktár, Teleki-u. 1.

VESZ: Buzát rozstot, árpát, zabot a
legmagasabb napi áron.

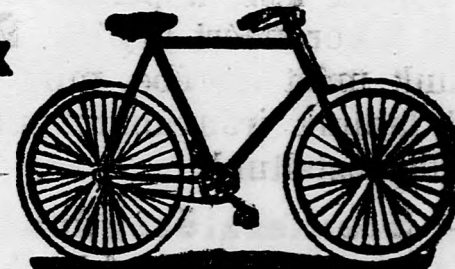
ELAD: Elsőrendű mezőgazdasági gé-
peket és eszközöket, béke-
minőségű jutazsákokat, kitűnő
csiraképeségű vetőmagvakat,
prima háztartási eszközöket a
legolcsóbb napi áron.

Uraknak részére szuper-
foszfát, műtrágyát szállít. 463a

Kerékpár

javitások, alkatrészek,

gumik
leszállí-
tott
árban

Müller Sándor

villanyerőre berendezett mechanikai
javító műhelyben

Kaposvár,
Kontrássy-utca 5. szám.

Telefon 417.

Telefon: 417.

FONTOS! GABONAKERESKEDŐKNEK és TERMELŐKNEK!

Budapesti tőzsdei napi árakat
fizetünk **ab állomás, mák, bab,
repce, biborhere, köles, mo-
harmag, lencse, hajdina,
kendermag, lenmag, tökmag,
napraforgó, búkköny és bur-
gonyáért, dióért, tökmagért,
akácmézért.**

Mindenkinél magasabb árat áll mó-
dunkban fizetni és pedig azért, mert
közvetlen külföldi cégek részére vá-
várolunk.

Künstler Aladár és Sándor
Kaposvár, Sétatér-u. 4. sz.

Olcsó cipő bevásárlási forrás

Schlesinger L. cipőáruháza Kaposvár, Fő-utca 41. (Az udvarban.)

Ajánlja nagyválasztéku legjobb minőségű **külföldi uri, női, fiu, leányka,**
mindenfajtu **luxus, munkás cipőket** legolcsóbb napi árban.

Iskola és intézeti leánykaruhák, kabátok

nagy választékban FÜRST JÓZSEF-cégnél, Korona-utca 11. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó 2 korona, vastagabb betűvel 4 korona. Állást keresőknek 50 százalék engedmény.

Ingyen próbírtetés jár a

DÉLMAGYARORSZÁG

minden előfizetőjének! Minden előfizetőnek jogában áll havonta egy 15 szög terjedő apróhirdetést beküldeni, melyet díjtalanul közlünk lapunkban.

Vidéken a következő elárúsító helyeken kapható a

DÉLMAGYARORSZÁG

„Hangya Szöv.” Nagyatád, Burics Imre keres. Nagyatád, Spitzer Mór Nagybajom, Körösi Lajos Ságvár, Opitzer Gyula Kadarut, Oszeszly Viktor S. Csurgó, „Hangya” szövetkezet Lengyeltóti, Dombovár, Új-dombovár, Gyékényes, S.-szob, Adonypusztaszabolcs, Fonyód és Siófoki hírlapárusítóknál.

Apróhirdetéseket és hirdetéseket felvesz a Délmagyarország részére Bennek László hirdetési irodája Kaposvár, Fő-utca 40.

Fiatal szöke urilány ismerettségét keresi magasbarna intelligens uriembernek szórakozás céljából. Válasz „Szöke 22” jelíge a kiadóba kérek.

Férjhez mennék kevés hozománnyal és 2 szobabutor berendezéssel jobb iparos vagy kereskedőhöz. Csak komoly ajánlatra válaszolok. A választ „Komoly 50000,” jelíge a kiadóba kérek.

„Szerény” levelei vannak a kiadóban.

„Diskrét” jelenjen meg a kiadóba.

Intelligens jó megjelenésű fiatal ember megismerne, falura is. Ajánlat „Fiatal iparos” címre a kiadóba kérek.

20000 korona hozománnyal és szép kelengyével férjhez adnám leányomat üzletemberhez, kinél biztosítva látnám leányom jövőjét. Teljes című leveleket „Falusi” jelíge a kiadóba kérek.

Nősülne fiatal intelligens jobb állású iparos, esetleg vidékre is. Hozományt nem, ellenben megértő, jó lelket várok. Választ „Szerény” jelíge a kiadóba kérek.

Megismerkedne fiatal intelligens uriember hasonló 20-30 év közötti hölgygel, szórakozás céljából. Házasság nincs kizárva. Leveleket „Megértés” jelíge a kiadóba kérek.

Csinosnak mondott fiatal 22 éves leány vagyok. Férjhez mennék falura. Ajánlatok „Csinos” jelíge a kiadóba kérek.

Felkérem azt a csinos sportembert, aki a vasárnapi meccsről egy rózsaszín ruhás lányt a Turulig kísért, olvassa el a „Komédia” szombaton megjelenő első számának pompás sportrovátát.

Jobb módú 32 éves özvegy ember vagyok elvinnék egy szegényebb jó modoru leányt, aki 4 éves kislányomnak gondját viselné. Ajánlatokat „Özvegy” jelíge a kiadóba kérek.

Német nevelőnő nagyobb gyermekek mellé azonnali belépésre felvételt. Cim a kiadóban.

Fiatal özvegy uriember jó házi kosztot keres uri családnál. Szíves ajánlatokat „azonnal” jelíge alatt a kiadóhivatalba. 487

Lakáscsere! Elcserelném Kálvária-utcai szoba, konyha éléskamrából, disznóartással álló lakásomat Teleky-, Berzsényi-, Korona-, Fő-, vagy Zárda-utcai 2 szobás, konyhás lakással, melyből 1 helyiség asztalos műhelynek lenne használható. Cim a kiadóban.

Egy szekér, egy zongora láda és két farkas kutya kölyök eladó. Máv. nevelő és tápintézet.

Szivógázmotor öntött generátor gáztisztítóval és egyéb felszereléssel együtt mely három éves 8-10 lóerős lokomobil és stabil motorhoz alkalmas eladó: Ugy a benzinnél, mint a villanynál is olcsóbb üzem a szivógáz. Tulajdonos: Király József Kistanya, Honvéd-tér, Kaposvár.

Bozsó-kerti dűlőben Hivatal szittas tulajdonát képező **22000 -81 föld eladó.**

Tőzsdei megbízást, gabona, termény, takarmány félék adás-vételét szolid alapon vállalja egy régi keresztyén cég. Garancia évtizedes üzlete és budapesti ingatlanai. Cim a kiadóban. 484

Egy kitűnő gyártmányu **piano** eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Asztalos műhelynek alkalmas helyiséget keresek lehetőleg a belvárosban, lehet pince is. Cim a kiadóhivatalban.

KARDOS IMRE CEMENTÁRUGYÁRA Kaposvár, vasútállomás átellenében.

Raktáron tart és azonnal szállít mindennemű cementárut, úgymint: cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kutgyűrűket, jászlakat (istálló berendezéshez), sertés és llatóvályukat. Elsőrendű portlandcement állandóan kapható. 500

Földes-féle Margit-Creme puder, szappan arcviz

csodás hatású arcszépítő szerek. Margit szárvíz megöli a bakteriumokat, első-rangu desinficiens. Minden gyógytárban és drogeriában kapható. 502

A Nemzeti Parkban

mai naptól kezdve

Oláh József

hirneves zenekara szórakoztatja a közönséget, ki most érkezett berlini körutjáról.

Kitűnő házi kosztra legutányosabb áron abonenseket elfogadok.

Szíves pártfogást kér **Tóth János**, vendéglős. 505

Itt az irás!

Hitelesen igazoljuk, hogy mindenki, aki legalább félévre megrendeli a Délmagyarországot, ingyen kapja a

DÉLMAGYARORSZÁG

NAPTÁRÁT,

amely felülmul tartalom, kiállítás, terjedelem tekintetében minden más naptárt.

BOLTI ÁRA 25 KORONA.

Előfizetők ingyen kapják.

Pistika ruhája legerősebb

kaphatók nagy választékban

A legdivatosabb férfi és fiú öltönyök. Férfi átmeneti kabátok, fiú átmeneti kabátok. Angol divatu férfi és fiú sapkák, valódi Pichler Antal-féle férfi kalapok mindig a legolcsóbban szerezhetők be

Hajós Béla

férfi divatüzletében

Kaposvár,

Fő-utca 8. sz.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS

többféle színben és alakban,

ugyszintén mindennemű épülethez, deszka, léc, elszigetelő- és tetőlemez, karbolin, portlandcement, bognárfa, elsőrendű minőségben KAPHATÓ:

Königsberg Lipót és Fia

fakereskedő cégnél, KAPOSVÁR.

SZABÓ LIPÓT

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ISKOLASZER-KERESKEDÉS
KÖNYVNYOMDA ◊ KÖNYVKÖTÉSZEZET

TELEFON:
101

KAPOSVÁR
KORONA-UTCA 1

TELEFON:
101

Kaposvár összes iskoláiban az Igazgatóság által előirt

tan könyvek

és füzetek

legolcsóbb és legjobb beszerzési helye. A hibás kiadásu
vagy nem megfelelő könyveket évközben is visszaveszem

A használt könyveket a legmagasabb árban megveszem

VESZÜNK

mézet, mákot, babot, borsót, zabot, árpát, olajos magvakat és egyéb hüvelyeseket. — Mintázott árajánlatokat kérünk. Nagyobb tételeket a helyszínen átvesszük.

SPITZER ÉS FEKETE

termény-, hüvelyes- és mézgyárosok
Budapest, IX., Lónyay-utca 36. Telefon
interur. 72—60. Sürgőnycim: Spitzék,
Budapest. 466

Kaposvári Palagyár R.T.

Ajánl békeminőségű, „TURUL”
elnevezésű Asbest

palát,

továbbá :

cement vályukat,

cement jászlakat,

istálló berendezéseket,

cement lapokat,

cement zsidelyt,

cement hidakat,

műkö sarköveket.

417

Ajánlatok és költségvetések díjtalanul.

FIGYELNI!

FIGYELNI!

Hullámáruház

Kaposvár, Széchenyi-tér 5. sz.

::: Széchenyi-kávéház mellett. :::

Uradalmak és munkások fi-
gyelmébe! Férfi és női

fehérneműek

allandóan nagy választékban.

Munkás ingek, alsónadrágok

minden mennyiségben 6 óra
alatt saját műhelyemben ké-
::: ::: szülnék. ::: :::

Uri fehérnemű mérték
után 2 óra alatt készül.

::: Tisztelettel :::

Ifj. Schön Ede

MINDENMŰ

**hordójavítást, új
hordók készítését**

szakszerűen végzi és vállalja

Varga János

Kaposvár, Füredi-u. 100. sz.

443

Gabonacsere

és gabona vásárlás

Lorschy Mór

liszt és gabona kereskedő

Kaposvár, Korona-utca 15. sz.

Vesz búzát, rozst, árpát,
zabot, tengerit és minden-
nemű gazdasági magvakat,
előnyös feltételek mellett.

Cserélliszt és korpa ellenében

buzát, rozst, zabot stb.

Árpadara minden mennyiség-

ben kapható. Elsőrangú fő-

városi malmok liszt lerakata.

Viszontelárusítók részére nagyban!

BOROS HORDÓK

kitűnő hasított tölgyfából,
Kisgazdáknak, uradalmaknak fájukat
becserélem új hordókkal. — Kádak,
mosóedények kaphatók. Kaposvárott a
Kisgazda Takarékkal szemben.

RAUTH GYÖRGY

kádármesternél Fő-utca 36.

JAVÍTÁSOKAT ELVALLAL.

460